

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

Neke knjižnice za kemiju i srodna područja u Sloveniji

Branka Maravić

Centralna kemijska biblioteka
Prirodoslovno-matematički fakultet
Zagreb, Hrvatska

Naši stručnjaci u potrazi za stručnim informacijama mogu pregledavati i koristiti se i kvalitetnim informacijskim izvorima u susjednoj Sloveniji. Za područje kemije i kemijske tehnologije korisni mogu biti niže navedeni izvori:

- Kooperativni online bibliografski sustav i servis COBISS,
- Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK),
- Naravoslovno tehniška fakulteta, Oddelek za kemijsko izobraževanje in informatiko, Specializirani informacijski centar za kemiju (SIC kemija),
- Institut Jožef Stefan, Znanstveno informacijski center (Knjižnica).

Zahtjev za međubibliotečnu posudbu (na primjer za fotokopijom članka) može se poslati preko knjižnice u vlastitoj ustanovi ili putem Službe za međuknjižničnu posudbu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Hrvatske bratske zajednice bb, Zagreb (telefon: 61 64 109, E-pošta: illnsk@nsk.hr).

Kooperativni online bibliografski sustav i servis COBISS

web adresa: <http://www.izum.si/cobiss/>

Kooperativni online bibliografski sustav i servis COBISS je sustav za kompjutorizaciju knjižnica i informacijskih centara u Sloveniji i njihovo međusobno povezivanje u jedinstven, integriran knjižnično-informacijski sustav. Institut informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora je osnovao, održava i razvija sustav COBISS u suradnji s mnogobrojnim knjižnicama i informacijskim centrima koji se koriste jedinstvenom metodologijom distribuirane obrade podataka, programskom opremom COBISS te drugim proizvodima i uslugama Instituta. COBISS predstavlja temelj knjižnično-informacijskog sustava Slovenije i jedan je od osnovnih segmenata informacijske infrastrukture znanosti, obrazovanja i kulture.

U sustavu COBISS aktivno sudjeluje više od 200 najvećih slovenskih knjižnica svih vrsta (nacionalna, sveučilišne, fakultetske, specijalne, narodne i školske knjižnice), tako da se može reći da COBISS predstavlja virtualnu knjižnicu Slovenije.

Programska oprema COBISS podupire različite funkcije knjižnice: pretraživanje baza podataka, uzajamnu katalogizaciju, posudbu, ispise.

Zajednička bibliografsko-kataložna baza podataka COBIB nastaje na kooperativan način u online uzajamnoj katalogizaciji i sadrži više od 1,5 milijuna bibliografskih zapisa o knjižnoj i neknjižnoj građi (monografske i serijske publikacije, članci). Baza također sadrži informacije o tome u kojim knjižnicama u Sloveniji se određena građa nalazi, tako da ima i funkciju zajedničkog kataloga.

COBISS/OPAC (Online Public Access Catalogue) omogućuje online pristup do sljedećih baza podataka:

- COBIB – zajednička bibliografsko-kataložna baza podataka,
- lokalne baze podataka knjižnica u sustavu COBISS,
- COLIB – baza podataka o slovenskim knjižnicama koje su uključene i aktivno sudjeluje u sustavu COBISS,
- INFORS – baza sadrži bibliografske podatke o informacijskim izvorima u Sloveniji,
- specijalizirane baze podataka slovenskih i međunarodnih proizvođača,
- SwetScan – kazala stranih znanstvenih i stručnih časopisa,
- baze podataka OCLC – vodećeg bibliografskog servisa na svijetu.

Slika 1 – COBISS – slika s naslovne mrežne stranice
<http://www.izum.si/cobiss/>

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK)

Trg Republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel. +386 1 251 40 72, faks +386 1 425 66 67

E-pošta: post@ctk.uni-lj.si

web adresa: <http://www.ctk.uni-lj.si/>

Centralna tehniška knjižnica (CTK) središnja je knjižnica i specijalizirani informacijsko dokumentacijski centar za tehniku i prirodoslovlje i dio kooperativnog bibliografskog sustava COBISS. Osnovana je 1949. pri Tehniškoj visokoj šoli u Ljubljani, a danas je samostalna visokoškolska knjižnica otvorena najširem krugu korisnika. U fondu Knjižnice nalazi se oko 134 000 volumena knjiga i više od 1 200 tekućih naslova časopisa koji pokrivaju širok spektar područja iz prirodoslovlja i tehnike. Dio knjiga i tekuća godišta većine časopisa smješteni su u slobodnom pristupu.

U organizacijskom smislu CTK je razdijeljena na više odjela:

- Odjel za posudbu,
- Odjel za međubibliotečnu posudbu,
- Odjel za standarde,
- Informacijsko dokumentacijski odjel (INDOK),
- Specijalizirani informacijski centri za tehniku,
- Knjižni odjel,
- Odjel za časopise,
- Računalni odjel,
- Matična služba s razvojnom jedinicom,
- Financijsko-računovodstvena služba,
- Ravnateljstvo.

U okviru CTK kao samostalna jedinica djeluje i Njemačka čitaonica sa zbirkom njemačke literature.

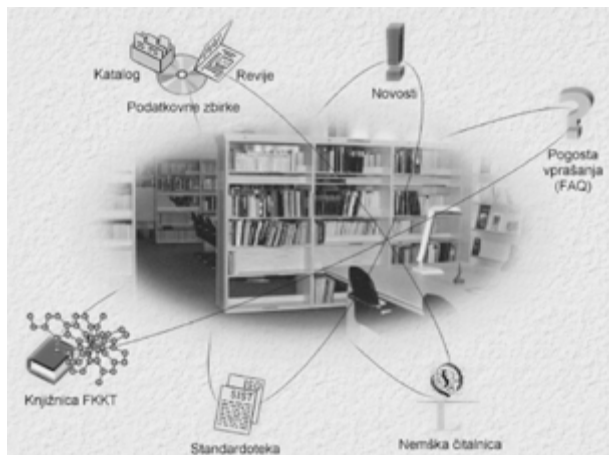
Centralna tehniška knjižnica nije samo klasična knjižnica, već i informacijski centar za znanstveno i stručno informiranje koji posreduje informacije iz stručnih područja tehnike i prirodoslovlja iz vlastitih i nabavljenih baza podataka, te putem raznih online informacijskih servisa (DATA STAR, DIALOG, FiZTechnic, OCLC, STN). Informacijski specijalisti zaposleni u Informacijsko-dokumentacijskom odjelu (INDOK) obavljaju tematska i druga pretraživanja na području prirodoslovlja. Osnovna djelatnost Specijaliziranog informacijskog centra za tehniku su informacijske usluge na području tehnike, dok se na Odjelu za standarde obavljaju pretraživanja informacija na području standarda.

Na svojim mrežnim stranicama (<http://www.ctk.uni-lj.si/>) na slovenskom jeziku CTK nudi vrlo detaljne, opširne i raznovrsne informacije o organizaciji, djelatnostima i uslugama Knjižnice, dok su na stranici s engleskim tekstom date samo najosnovnije informacije.

Knjižnica je otvorena od ponedjeljka do petka od 8 do 15 sati, čitaonica od 7,30 do 21,30 sati, subotom od 8 do 13 sati.

U prostorima Centralne tehniške knjižnice nalaze se dva stručna udruženja: Društvo bibliotekara Ljubljane i Društvo dokumentalista i informatičara Slovenije.

U okviru Centralne Tehniške knjižnice kao samostalna organizacijska jedinica djeluje **Knjižnica Fakultete za kemiju in kemijsko tehnologijo**. Cjelokupni fond Knjižnice smješten je na katedrama Fakulteta, a sastoji se od 30 584 knjiga, 5 491 disertacija, magistarskih i diplomskih radova i 168 naslova tekućih časopisa. Posudba udžbenika studentima omogućena je na lokaciji CTK.

Slika 2 – CTK – slika s naslovne mrežne stranice
<http://www.ctk.uni-lj.si/>

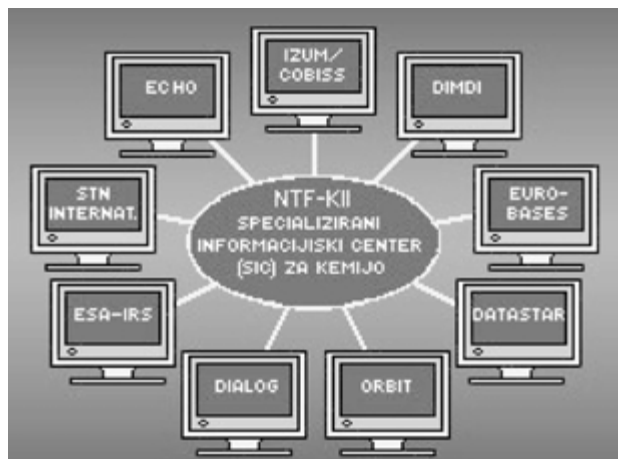
Naravoslovno tehnička fakulteta Oddelek za kemijsko izobraževanje in informatiko Specijalizirani informacijski centar za kemiju (SIC kemija)

Vegova 4, 1001 Ljubljana, p.p. 18, Slovenija
tel. +386 1 217 437, +386 1 214 374, faks. +386 1 226 170,
E-pošta: ntf-kii@uni-lj.si,
međuknjižnična posudba: ntflj.illntfkii@cobiss.izum.si
web adresa: <http://www2.arnes.si/~subddoln/sic.html>

Specijalizirani informacijski centar za kemiju (SIC kemija) dio je Odsjeka za kemijsko obrazovanje i informatiku Prirodoslovnotehničkog (Naravoslovnotehniška) fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. U okviru Centra nalazi se specijalna knjižnica. Knjižnica posjeduje više od 9 000 knjiga i više od 100 naslova časopisa. Uključena je u sustav COBISS kao punopravna članica.

U Centru se rade online i retrospektivna pretraživanja baza podataka dostupnih preko internacionalnih informacijskih servisa (STN International, DIALOG, ORBIT, DATA STAR, EUROBASES, DIMDI) i preko domaćeg servisa IZUM-COBISS. Također se obavljaju pretraživanja informacijskog sustava TOMES CPS na CD-ROM-u. U Centru se izgrađuju specijalizirane baze podataka za upravljanje otpadom (Waste), za obrazovanje (Qualed) te za farmaceutske, agrikulturne i prehrambene proizvode. Jedna od djelatnosti Centra je i edukacija studenata i korisnika. Radno vrijeme knjižnice je od ponedjeljka do petka od 8 do 16 sati.

Na mrežnoj stranici Specijaliziranog informacijskog centra za kemiju (<http://www2.arnes.si/~subddoln/sic.html>) mogu se naći osnovne informacije o informacijskoj, knjižničnoj i edukacijskoj djelatnosti Centra.

Slika 3 – SIC kemija – slika s mrežne stranice
<http://www2.arnes.si/~subddoln/sic.html>

Institut Jožef Stefan Znanstveno informacijski center (Knjižnica)

Jamova 39, 1000 Ljubljana, Slovenija,
 tel. +386 1 177 32 47, +386 1 177 33 04, +386 1 477 39 00
 web adresa: <http://libra.ijs.si/>

Knjižnica Instituta Jožef Stefan najveća je knjižnica za fiziku i jedna od najvećih specijalnih knjižnica u Sloveniji. U fondu Knjižnice nalazi se oko 45 000 knjiga i

50 000 volumena časopisa, koji pokrivaju područje fizike, kemije, biokemije, elektronike, informacijskih znanosti, računarstva, nuklearne tehnologije, upravljanja energijom i ekologije.

Knjižnica je punopravna članica slovenskog kooperativnog bibliografskog sustava COBISS i koristi se njihovim servisima za katalogizaciju i posudbu građe.

Knjižnica je pretplaćena na 4 sekcije Current Contentsa (Agricultural, Biological and Environmental Sciences; Engineering, Technology and Applied Science; Life Science i Physical, Chemical and Earth Science), na neke KR Information OnDisc baze podataka (Environmental Management, Chemical Engineering i Biotechnology Abstracts) i elektroničke časopise, uglavnom iz fizike i biokemije. U fondu Knjižnice nalaze se i enciklopedije na CD-ROM-u: Britannica CD-ROM i McGraw-Hill Multimedia Encyclopedia of Science and Technology.

U Znanstveno informacijskom centru izrađuje se bibliografija radova svih djelatnika Instituta. Bibliografija sadrži oko 40 000 zapisa, sve od osnutka Instituta 1949. Baza je 1997. prenijeta u sustav COBISS.

Knjižnica je otvorena od ponedjeljka do četvrtka od 8 do 19 sati, petkom od 8 do 17 sati.

Na svojim mrežnim stranicama (<http://libra.ijs.si/>) Znanstveno informacijski centar uz osnovne informacije o knjižnici, između ostalog nudi i popis novih časopisa, koji se svakodnevno ažurira, popis novih knjiga u knjižnici te mogućnost međubibliotečne posudbe putem obrasca za narudžbu.